Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

ÖZEL SAYI
12 Eylül 1983
Bağış Karşılığı

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST MERKEZİ YAYIN ORGANI

12 EYLÜL geçen üç yıl boyunca halkımıza ne getirdi?

CUNTA İŞÇİ SINIFINA NE GETİRDİ?

Ülkemiz işçi sınıfı, doğuşundan bu yana sömürücü zalimlere karşı sürekli başkaldırmıştır. Özellikle Kemalist diktatörlük döneminden sonra hızlanan işçi sınıfı hareketleri, 1950'li yıllarda daha da hızlanmıştır. İşçi sınıfımızın grev, toplu sözleşme ve sendikal haklar için mücadelesi Bayar-Menderes faşizmine de ağır darbeler indirdi. Nihayet 1960'taki darbe ve arkasından nisbi demokratik taleplerin karşılandığı dönemde de önemli ölçüde demokratik haklar elde ettiler. Ancak, hakim sınıflar da bu gelişmenin karşısında boş durmuyor, her fırsatta işçi sınıfının hak kırıntıları gaspedilmeye çalışılıyordu. 70'li yıllarda grevler bir fabrikadan diğerine, bir şehirden ötekine sıçrarken, patronlar derin bir telaş içinde işçi sınıfı hareketine karşı yeni baskı taktikleri geliştiriyorlardı. İşçi sınıfının ve halkın muhalefetinin bir çığ gibi büyümesinden korkuya kapılan zalimler 12 Eylül darbesini gerçekleştirdiler. Ve hemen arkasından sendikal örgütlenmeleri ortadan kaldırdılar. Bu yazımızda halka süngü zoruyla kabul ettirilen yeni anayasadaki sendikalarla ilgili kanunlardan bazı bölümleri tanıtmayı amaçlıyoruz.

CUNTA İŞÇİ SINIFININ SENDİKA KURMA FAALİYETİNE ENGEL OLUYOR!

Eski 274 sayılı Sendikalar Yasasında değişiklik yapan 1317 sayılı yasa ile değişen 9. madde şu şekilde düzenlenmiştir:

Madde 9-2/a)— Bir işçi sendikasının Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için kurulu bulunduğu işkolunda çalışan sigortalı işçilerin en az 1/3'ünü,

b)— İşçi federasyonlarının aynı işkolunda mevcut sendikalardan en az ikisinin biraraya gelmelerini ve o iş kolunda çalışan sigortalı işçilerin en az 1/3'ünü temsil etmeleri gerekir.

c)— İşçi konfederasyonları a ve b fıkralara göre sendika ve federasyonlardan en az 1/3'ünün ve Türkiye'deki sendikal işçilerin en az 1/3'ünün üye sıfatıyla biraraya gelmeleri suretiyle kurulurlar.

Yukarıda da görüldüğü gibi, bir sendika kurulabilmesi ve yetkili sayılabilmesi için eskiden olduğu gibi "işyeri ve meslek esasına" göre değil, "işkolu" esasına göre örgütlenebilmektedir.

Devamı Sayfa 2'de

üç yılın ışığında 12 eylül

12 Eylül 1980 gecesinde, sokak başları ve kavşakları generallerin emriyle tutulduğundan bu yana, emekçiler ve yurtseverler için çile ve işkencelerle dolu üç uzun, üç karanlık ve kasvetli yıl geçti.

Üçüncü yılda, cuntacıları nerfetle kınamak ve protestoda bulunmak yeterli olmaz. Protestolarımızı bilinçli bir zemine oturtmak için 12 Eylül'ü iyi tahlil etmek, hakim sınıflar arasındaki birlik ve çatışmayı dikkatle izlemek, somut durumu doğru değerlendirmek ve gerekli dersleri çıkarmak önümüzdeki görevdir.

Darbeyi hazırlayan şartları 12 Eylül öncesi dönemde ararken, karşımıza çıkan ilk şey, giderek kabarma ve yayılma doğrultusunda gelişen halkın mücadelesi ile yapılan herşeye rağmen, bu yükselişi bir türlü engelleyemeyen ve çaresizlik içinde bocalayan hakim sınıfların durumudur.

CHP hükümetiyle birlikte, bir bekleyiş ve duraklama içine giren kitle mücadelesi, Ecevit hükümetinin iflasıyla birlikte yeniden yükselmeye başladı. AP azınlık hükümetinin 24 Ocak Ka-

Devamı Syf; 7'de

İÇİNDEKİLER

*Partimizi Destekleyelim...
Yazısı Syf; 8'de

*Partiler ve Seçim üzerine...
Yazısı: Orta sayfada

*"FKBDC" üzerine Açıklama...
Yazısı Syf; 3'de

12 EYLÜL GEÇEN ÜÇ YIL. . .

Baştarafı Sayfa 1'de

Bir sendikanın Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için ise işkolunda çalışan işçilerin en az 1/3'ünü temsil etmesi gerekiyor. Diyelim ki, Maden-İşkolunda 600 000 sigortalı işçi varsa, o işkolunda çalışacak sendikanın 200 000 üyeyi temsil etmesi gerekir. Oysa daha faaliyetin başında bir sendikanın Türkiye çapında faaliyet göstermesi durumunda açıkturki, bu kadar işçiyi temsil edemiyecektir. Federasyonlaşma ve konfederasyonlaşma da bu ölçüde zorlaşacak, bir başka deyişle imkansızlaşacaktır.

Sendikaların kurulabilmeleri sırasında kuruculardа aranan nitelikler de işin cabası. Cunta şeflerinin uşakları aracılığıyla bu konuda getirdiği yeni "sendika kurma hakkı" başlıklı yasanın 51. maddesinde işçi sendika ve üst kuruluşlarında yönetici olabilmek için en az 10 yıl bilfiil işçi olarak çalışmış olma şartı getiriliyor. Cunta bu şartı hem sendikal faaliyeti zorlaştırma, hem de genç işçilerin daha fazla politize olmalarından dolayı faaliyette yönetici olmalarını engelleme düşüncesindedirler. Ayrıca bir işçi bu 10 yıllık dönem esnasında hastalanmış ve zorunlu izne ayrılmışsa bilfiil çalışmadığından dolayı yönetici olamayacaktır. Zaten Türkiye'de işveren, işyerinde "iş düzenini bozan" işçileri işten atma hakkına sahip olduğuna göre, 10 yılda kendisine başkaldıran işçileri atacaktır. Dolayısıyla sendika kurucularının büyük ölçüde "tehlike arzetmeyen" işçilerden olmasına dikkat gösterilmektedi. Bunların yanısıra, yöneticiler için "siyasi nitelikli suçlardan mahkum olmamak" ve "toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasasına muhalefetten mahkum olmamak" gibi engeller de getirilmektedir.

FAŞİST CUNTA GREVLERİ İMKANSIZLAŞTIRIRKEN LOKAVTI YASALLAŞTIRIYOR!

Yeni toplu iş sözleşmesi yasasında sendikanın, Çalışma Bakanlığının o yıl için belirlediği istatistiklere göre o iş kolunda çalışan işçilerin en az % 10'unu barındırması ve sözleşme yapmak istediği iş yeri ya da işletmenin tüm işyerlerinde çalışan işçilerin yarıdan 1 fazlasının üyeye sahip olması zorunluluğu getirilmektedir. Grev için ise, sendikanın o işletmenin o işkolundaki tüm işyerlerindeki işçilerin en az yarıdan 1 fazlasının üye olması şartı aranmaktadır.

Görüldüğü gibi, komprador burjuvalar geçmişten ders alarak sendikal tekeller yaratma çabası içindedirler. Patron düşmanı olabilecek sendikaların başını daha küçükken ezme gayretindedirler. Toplu iş sözleşmelerinin uyuşmamazlıkla sonuçlandığı durumda grev hakkının da nasıl kullanılacağını şöyle yasallaştırmaktadırlar: "Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz." Aynı yasada, "siyasi amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grevi ve lokavtı, genel grev ve lokavt, işyeri işgali, işi yavaşlatma verim düşürme ve diğer direnişler yapılamaz" denilmekte ve grevlerin ertelenme veya yasaklanması halinde, çözümün Yüksek Hakemler Kurulu'na bırakılması güvence altına alınmaktadır.

Tüm bu şartlar altında ola ki bir grev yapılırsa, grevin yapılması halinde dikkat edilecek hususlarda cunta anayasasında ayrıntılarıyla belirtmektedir. Anayasaya göre katılanlar işyerinden ayrılmak zorundadırlar. İş yeri önünde, civarında topluluk oluşturamaz, giriş çıkış ve yüklemeleri engelleyemezler. Ücret ve sosyal yardım alamazlar, grev süresi kıdem tazminatı hesabında dikkate alınmaz. İşyeri ve çevresinde grevciler ve grev gözcüleri için (2 grev gözcüsüne izin vardır) çadır, kulübe kurulamaz. "Bu işyerinde grev vardır" dan başka yazı, pankart, afiş asılamaz. İşçilerin sebep oldukları maddi zarardan sendika sorumludur.

Bu yasalara nereden bakarsak bakalım, TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği), TİSK (Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu)'un yıllardan beri özlemlerini dile getiren yasalar olduğunu görebiliriz. TİSK başkanı Halit Narin yaptığı bir açıklamada şunları söylemektedir.

"20 yıldır biz ağladık, onlar güldü. Biz sıkıntılarımızı hep içimize attık, işçiler ise her istediklerini elde ettikleri halde, hep düzenlemelerden şikayet ettiler. Ülkeyi 12 Eylül'e getiren şartların arasında devamlı olarak tek taraflı ve işveren aleyhine bozulan dengeler büyük rol oynadı. Grev hakkı ekonomik ve milli sınırları aştığı taktirde yasaklanmalıdır." (Cumhuriyet, 23.2.83)

Komprador burjuvazi cunta aracılığıyla bu talebini yasal bir güvence altına almış bulunuyor.

Bütün bunların yanısıra, yeni yasalar gereğince, kamu kuruluşlarında yürütülen itfaiye, temizlik işleri, şehir içi toplu taşıma hizmetlerinde, su, elektrik, havagazı, tabii gaz, ve petrol üretimi, tasfiyesi ve dağıtımı işlerinde, cenaze ve telefon işlerinde, can ve mal kutarma işlerinde grev yasaktır ! Aşı, serum imal eden müesseselerde, her türlü sağlık işyerinde, eğitim ve öğretim kurumlarında, çocuk bakım ve huzurevlerinde, mezarlıklarda, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve sahil güvenlik komutanlığınca doğrudan işletilen işyerlerinde grev ve lokavt yasaktır ! Yoruma gerek dahi yok. Artık grev, ya imkansız denecek kadar zor ve şartlı ya da zaten yasaktır.

FAŞİST CUNTA SENDİKALARI TÜMÜYLE KONTROL ALTINA ALMAK İSTİYOR !

Faşist cunta yeni getirdiği yasada sendikaların tüm faaliyetlerini denetleyecek bir "Denetleme Kurulu" da oluşturmuş ve bu kurula önemli yetkiler vermiştir. Bu yasaya göre denetlemede yönetim ve işleyişin, gelir ve giderler ile ilgili olarak yetkili organlarca alınan kararların, kanun tüzük ve kuruluşların amaçlarına uygun olup olmadığı ve harcamaların bu kararlara uygunluğu incelenir. Yine aynı madde belirtildiğine göre, devlet, sendika ve konfederasyonlar üzerinde idari ve mali denetim yetkisine sahiptir.

Tüm bu "hak ve özgürlükler" karşısında patron uşağı TÜRK-İŞ sendikasının başkanı bakın ne diyor:

"Sendikalar ve toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasalarında yapılması öngörülen değişiklikler, bugüne kadar hukuk kuralları içinde görev ve sorumluluklarını yerine getirmiş sendikalara zarar vermiyecektir." (Milliyet, 14.2.1983)

Sonuç olarak 12 Eylül'cü anayasanın işçi "hak ve özgürlükleri" ile ilgili getirdiği yeniliklerle, komprador burjuvazi ve toprak ağaları devletinin halkı daha rahat sömürebilmesi yasal güvence altına alınmış oluyor. Zaten faşist Türk anayasalarından medet ummak işçi sınıfımızın hayal bile etmediği bir olgudur. İşçi sınıfımız gerek faşist cuntanın gerekse patron uşağı TÜRK-İŞ'in vahşiliklerinin hesabını soracağı günlere hazırlanmaktadır. Faşist cunta çıkardığı bu yasalarla da ayakta kalamayacak halkımızın halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesi bu türden yasaları çiğneyip geçecektir.

FAŞİST CUNTA GEÇEN ÜÇ YIL BOYUNCA KÖYLÜLERE NE GETİRDİ ?

Cuntanın önemli saldırı odaklarından birinide, başta yoksul köylüler olmak üzere, geniş halk yığınları oluşturdu. Köylülüğün ürünlerine konulan taban fiat, cunta döneminde en düşük seviyede tutularak onların emeği süngü zoruyla gasbedildi. Getirilen ağır vergi yüküyle köylülüğe kambur üstüne kambur yığıldı. Esas olarak, başta yoksul köylüler üzerinde estirilen ağa zulmü i-

Devamı Syf. 6'da

DUYURU

Bugün ülkemizde askeri faşist bir diktatörlük hüküm sürmektedir. Halklarımızın en temel hak ve özgürlükleri gaspedilmiş, insanca yaşama koşulları ortadan kaldırılmıştır. İşkence ve terör günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.

"Demokrasiye geçiş" adı altında, generaller faşizmi geliştirmeye ve oturtmaya çalışmaktadırlar ve bölgede savaş hazırlığı içindedirler. Kürt ulusuna yönelik imha planları yapılmaktadır. Bizler, aşağıda imzaları bulunan örgütler, aramızdaki temel ayrılıkların bilincinde olarak faşist cuntaya karşı üzerinde anlaşacağımız somut hedefler doğrultusunda güçlerimizin ortak seferber edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Başta en geniş siyasi hak ve özgürlüklerimiz olmak üzere idam, işkence ve katliamlara karşı daha iyi yaşam koşulları uğruna mücadeleyi kaçınılmaz bir görev bilmekteyiz. Özellikle özgürlük ve bağımsızlık uğruna savaşan Kürt ulusuna yönelik baskı ve katliamlara ve bölgedeki savaş kışkırtıcılığına karşı çıkmayı önemli bir görev olarak görmekteyiz.

Bugün cuntanın çeşitli uygulamalarına karşı (idam, işkence vs.) gündeme gelen somut talepler doğrultusunda belli eylemlerin organize edilme ve bu eylemler doğrultusunda gerekli koordinasyonun yapılması tüm grupların ortak istemidir.

Temel birlik anlayışlarından ayrı olarak ve bu konuda geliştirilecek çabaların dışında kendi aramızda belli aralarla toplantılar yapmayı, bu toplantılarda cuntaya karşı yapılabilecek somut işleri konuşmayı ve tartışmayı, tek tek eylemlerde ortak tavır almayı doğru buluyoruz. Bu nedenle tüm örgütler arası oluşturulan koordinasyona ve düzenlenebilecek eylemlere tüm diğer devrimci, demokratik güçlerin katılmasını istiyoruz. Bu amaçla örgütler arası irtibat sağlamak, gündeme gelecek somut sorunlar konusunda eylembirliklerini düzenlemek için bir geçici irtibat komitesi oluşturulmuştur. Oluşturulan geçici irtibat komitesi, hayata geçirilmesi, planlanacak eylemlerin ve sorunların gündemegelmesiyle işlerlik kazanacaktır. Bu nedenle gündeme gelecek eylemlerin çerçevesini çizme, prensiplerini belirlemenin organı değildir.

Yapılan toplantıda ortaya çıkan farklı temel eğilimler doğrultusunda kalıcı ve uzun vaadeli bir birliktelik yaratma çabaları ise sürecektir.

Bu nedenle toplantıya katılan örgütler, tarihi sonra bildirmek üzere tüm örgütleri birlik sorunlarını görüşmeye (cephe, güç ve eylem birliği) ve faşist diktatörlüğe karşı yapılacak somut işleri tartışmaya çağırmaktadırlar.

Devrimci-Yol, Emeğin Birliği, Emekçi, İşçinin Sesi, Kawa, Kuk, Mayıs, PKK, SVP, THKP-C Acilciler, THKP-C-HDÖ Yurtdışı, TKEP, TKP(B), TKP/ML, TSİP,
Not: Rızgari hazırlanan metne katılmamaktadır, fakat eylemlere katılacaktır. TİP gözlemci olarak katılmıştır.

F.K.B.D.C"nin Çağrısı Üzerine Yapılan Toplantı Hakkında

AÇIKLAMA

Kendisine "FKBDC"si diyen ve bizim sağlıksız bir birlik ve örgütler kaolisyonu olarak isimlendirdiğimiz "FKBDC"si, kısa bir dönem önce bazı sorunları görüşmek için birçok teşkilata çağrı yaptı.

Partimizinde katıldığı bu toplantıda, eylembirliği nedir ? Cephe nedir ? vb. gibi konuların yanında, önümüzdeki dönemde yapılacak seçimler üzerinde tartışıldı. Herşeyden evvel, bu toplantıda tartışılan ve tartışma sonucunda artık açıkca ortaya çıkan en önemli sonuç, "Cephe" denilen bu birliğin, Cephe olmadığı ve olamayacağıdır. Bu konuda Devrimci-Yol bile "Cephenin böyle oluşamayacağını, Cephenin halkın mücadelesi ve eylembirliği içinde oluşabileceğini" savundu. Ayrıca Dev Yol'dan arkadaşlar, "FKBDC"yi kurduk şeklinde yaptığımız ilanın kesinlikle hatalı olduğunu, bizim böyle bir açıklama yapmamız "Cephenin kurulup tamamlandığı" imajını yarattı. Ve bunun iyi birşey olmadığını belirtti. Yine ayrıca, "Cephe" denilen örgütlenmenin içinde yer alan çeşitli örgütlerin birbirine taban tabana zıt devrim ve demokrasi anlayışına sahip olduklarını ve bundan dolayıda, bu şekilde oluşan bir birliğin kalıcı olamayacağını savundular. Buna karşılık "Cephenin" içindeki diğer örgütler ise, bugün kurdukları "FKBDC"sinin gerçek anlamda bir cephe olmadığını, bugünkü "FKBDC"sinin, gerçek anlamdaki cepheye kavuşmak için atılan bir ön adım olduğunu savundular.

Partimiz ise, toplantıda eylembirlikleri ve cepheye bakışımızın nasıl olduğunu, Partimizin bu konudaki düşünceleri temelinde ortaya koyduk. (Bu konudaki düşüncelerimiz gerek İ.KAYPAKKAYA yoldaşın, gerekse partimizin belgelerinde mevcut olduğu için buraya geniş geniş aktarmıyoruz. Yine "Cephe"cilere verilen cevap yazısı vb'de mevcuttur. Toplantıda, bu görüşlerimiz geniş geniş aktarıldı ve çok canlı bir tartışma oldu.) Partimizin birlik sorunundaki düşüncelerinin güçlü bir alternatif olduğu bizzat sosyal pratik içinde kendini kanıtladı. Biz "Cephenin" bir sansasyon yaratma işi olmadığını, ha deyince hemen bir cephenin kurulamayacağını, halkın devrimdeki üç silahından biri olan Halkın Birleşik Cephesinin, proleterya partisi önderliğinde işçi-köylü temel ittifakına dayanan ve diğer halk sınıf ve tabakalarını kucaklayan nispeten uzun ve kararlı mücadeleler sonucu oluşacağını genişçe belirttik. Ve bu düşüncelerimizin gerek daha önce verdiğimiz cevapta ve gerekse bu toplantıda doğruluğu bir kez daha ispatlanmış oldu.

Toplantının en temel özelliğini "FKBDC"nin bir çıkmaz içinde olduğu oluşturuyordu. Bunun böyle yürüyemeyeceği esasında herkes nezdinde açığa çıkmış bir şeydir. Bizce, bu konuda takınılacak en tutarlı tavrın "Cephe"yi kurduk diye ilan eden örgütlerin bu soruna yanlış yaklaştıklarını ve bunun bir "cephe" olmadığını belirterek, halka özeleştiri yapmalarıdır. Toplantıda böylesine uç noktalara kadar varan anlayışlar ortaya çıkmasına rağmen, halen daha neden "FKBDC"nin dağıtılmadığı bizce ayrı bir tartışma konusudur.

Toplantıda yapılan tartışmalar sonucunda "Cephe" denilen bu birliğin hayalden öteye birşey olmadığı açığa çıkınca, bu defada "Devrimci Güçbirliği" ve "Demokratik güçbirliği" denilen "ünlü" oportünist teoriler piyasaya sürülmeye başlandı. Biz yine bu konuda da karşı çıkıp, böylesine her renkten akımlarla, böylesine ilkesiz birliklerin kurulamayacağını bu önerilerin altında yatan düşüncelerin ne olduğunu İ. KAYPAKKAYA Yoldaşın Dev-Güç sorununda belirttiği düşünceler temelinde geri çevirdik. Tartışmalar sonucunda bu anlayışta mahkum

Devamı Syf; 8'de

PARTİLER VE SEÇİM TAVRIMIZ NE

Temelleri giderek sarsılan, toplumun çeşitli katmanlarının günbegün daha da yoğun hoşnutsuzluğuyla ve "sessiz"de olsa muhalefetiyle karşı karşıya kalan generallerin kanlı yönetimi, içinde bulunduğu çıkmazdan sözde kurtulmak için bir manevra başlattı.

Tumturaklı sözlerle piyasaya sürülen bu manevra "demokrasiye geçiş" tarenasıydı. Cuntanın vahşi yönetimine sivil bir kılıf geçirmek ve onu "meşru" bir zemine oturtmak, böylelikle başta geniş emekçi yığınlar olmak üzere, her tür tepkiyi törpülemek ve bu barbar cani yönetimin ömrünü biraz daha uzatabilmekti. Lakin, cuntanın "demokrasi" oyunun ipliği bizzat kendi uygulamalarıyla pazara çıktı. Kamuoyu nezdinde sürdürülen "demokrasi" oyunu güldürüsünün ne menem bir şey olduğnu görmek, geri kitleler açısıdan dahi zor olmadı. Adına "demokrasiye geçiş programı" denilen bu senaryonun "önemli" halkalarını oluşturan siyasi partiler ve seçim yasası ile birlikte cuntanın ne yapmak istediği "görünen köy kılavuz istemez" misali çok daha açık ortaya çıktı. Gerçi, muhtemel gelişmenin ne olacağı ta başından beri komünistler açısından belliydi. Parti yayınımızda, çeşitli biçimlerde sürdürdüğümüz propaganda-ajitasyon faaliyetlerimizde vs. bu konudaki görüşlerimizi koymuştuk. Cuntanın demokrasi dediği şeyin, katırın semer değiştirmesinden başka birşeyi ifade etmeyeceği vb. tesbitlerimiz bugün kitleler nezdinde maddi bir güce dönüşüyor. Sınırları cunta tarafından çizilmiş bir oyunun kuralları çerçevesinde generaller nezaretinde başlatılan "Partiler" ve "seçim yasası oyununun ne olduğu, kimlere ne getirdiği buna kaşı tavrın ne olması gerektiği sorunlarını ele almadan önce anahatlarıyla da olsa gelişmeleri kısaca aktarmanın yararı var.

Cuntanın partiler oyununun bazı karakteristik özellikleri şunlardı: Generallerin onayı olmadan ve destur alınmadan parti kurmak mümkün değil. Partiyi oluşturacak kurucu üyeler MGK (Milli Güvenlik Konseyi) tarafından incelemeye tabii tutulacak, konseyin uygun görmedikleri veto edilecekti. Belirlenen zaman içinde 30 kurucu üye onayını almayan parti seçimlere katılamayacaktı. Kısacası, parti olma fermanı cuntadaydı. Onun vize.vermediği bir partinin kurulu, seçimlere katılabilmesi mümkün değildi vs. vs.

Cunta böylelikle bırakalım halk güçlerine, kendisi dışındaki diğer hakim sınıf kliklerine dahi hareket ve örgütlenme özgürlüğü tanımıyordu. Cunta temsil ettiği Amerikancı komprador burjuvazi ve toprak ağaları kliğinin Kemalist kesimi dışındakilerinin özgürlüğ üde, kendi denetiminde çerçevesini belirlediği sınırlara sokuyordu. Bununla, halihazırdaki "saltanatından" gedikler açılmasına karşı tedbirler almaya çalışıyordu. Cuntanın borusuyla başlatılan particilik oyunu, kamuoyunda tam bir karikatüre dönüştü.

6 Haziran'da, Erdal İnönü önderliğinde 37 kurucu üyeyle kurulan SODEP'e ilk mükafat olarak, 23 Haziranda Erdal İnönü'nünde yer aldığı 21 kurucuya veto geldi. Bunu tekrar iletilen 21 kurucudan 13'üne ve daha sonra yeniden belirlenen 13 kişiden 8'ine daha veto gelmesi izledi. Nitekim son çare olarak içinde "geçmişte siyasete bulaşmamış" yani, geçmiş işi bitmiş Cevdet Tolgay (Atatürkün yaveri) gibilerininde yer aldığı yeni 8 kişilik listenin verilmeside para etmedi. 24 Ağustos'ta gelen bu yeni vetolarla birlikte oyun süresi doldu ve SODEP seçimlere girme "hakkını" kaybetti.

Daha önce "eski AP'nin devamıdır gerekçesiyle" cunta tarafından kapatılan ve büyük gümbürtülereyol açan Büyük Türkiye Partisinin; (BTP) devamı olan Doğru Yol partisiide ard arda gelen vetolarla oyun süresini doldurdu. ve aynen SODEP gibi seçime katılma "hakkını" kaybetti. Cuntanın bu partilere oyun zamanının dolmasına bir gün kala verdiği son vetolarda işin bir başka "ilginç" yönünü oluşturuyor.

Diğer partilerde; "yerden mantar gibi bitiyorlar" sözleriyle cuntanın hışmına uğradılar. Artık vetolar ayın güncel meselesi haline gelmişti. Parti kurucuları Camilere dağılarak "Allahım bizi vetolardan koru" dualarına çıkmışlardı. Zavallıların başka medet umacakları yer kalmamıştı. Gelişmenin böyle seyredeceği açıktı. Çünkü, Evren'in son konuşmalarında da belirttiği gibi, hedef "yeni parti, yeni politika tipi" yaratmaktı.

Bu tip ise; cuntanın işaret parmağıyla hareket edecek robot tipti. Bütün tonlar cunta tarafından dizilecekti. Amaç kendisinin fiilen kurdurduğu MDP'sini yapılacak sözde seçimlerde hükümet etmek için verdiği diğer tampon partileri (Ana Parti, Halkçı Parti) ise "başaltı" etmekti. Cunta seçimlere girme onayı verdiği partilerden muhtemel tehlikelere yol açmasını önlemek içinde gerekli titizliği gösteriyor ve fiilen kurdurttuğu MDP'sini sarsacak ufak, tefek davranışlara müsamaha göstermiyor. Özellikle Anavatan partisine dönem dönem bazı tehditler savurdu. Ayağını yorganına göre uzatmasını emretti. Buna karşı Özal'ın rahatsızlığı Die Welt gazetesi aracılığıyla kamuoyuna yansıdı. Olay üzerine kulakları çekilen Özal "üzerimizde baskı yoktur" diyerek, gazete haberini yalanladı. Oysa endişe içindedirler. Özellikle BTP'nin kapatılması ardından DYP'sinin seçime girmesinin önlenmesi ile birlikte, eski AP tabanının Ana Vatan partisine kayma eğilimide, gerek cunta gerek direkt uşağı MDP'sini tedirgin ediyor. Muhtemel bir tehlike halinde Ana Vatan Partisine çeşitli engellerin çıkarılması mümkündür. Bu tehlikeyi Özal hissediyor. Halen bir bütün tehlikeyi aşmış değil. Çıbanbaşı olması halinde (MDP'ye alternatif) en az 34 ildeki milletvekillerinin onaylanması barajında Ana Parti sınavda kalabilir. HP'nin teşkil ettiği bir tehlike şimdilik yok. Eski CHP tabanı önemli ölçüde bu partiye karşı halihazırdaki yapısıyla MDP için tedirginlik verecek bir durum arzetmediği için yoluna devam edebilir. Fakat bu partide adayların tesbiti döneminde bir istifalargümbürtüsü koptu gidiyor. Örgütlenme barajını zor aşan bu parti ilk zamanlar milletvekili adayı bulmakta oldukça güçlük çekti. SODEP'in seçime girme hakkını kaybetmesinden sonra geçmişte SODEP'e yaranan bazı sandalye meraklısı dalkavuklar milletvekili olabilmek için Halkçı Parti'ye yöneldiler. Bununla gerekli aday sayısını tamamladı.

Başta da dediğimiz gibi, oyunun sınırları belliydi. Fakat bu oyunun beceriksizliğinden, cuntanın akıl hocaları Metin Toker, Mehmet Barlas gibi "kurmaylar" dahi yakındılar.

Nitekim "Uygulanırsa mutlaka mutsuz sonla bitecek bir senaryo" adlı yazısında Metin Toker endişesini dile getirdi. Cunta alınmış olacakki, bu vefakar dostunun yazısından ötürü "Milliyet" gazetesinin yayınını bir süre durdurdu.

Diğer hakim sınıf kliklerinin sözcüleri cuntanın kendilerinede yönelen bu uygulamalarına rahatsızlıklarını ifade ettiler. Sözcülerden Nazlı Ilıcak'ın "her gece iki gündüz arasındadır" yazısını takiben Tercüman gazetesininde yayını durduruldu. Cuntanın çizdiği oyun kuralına gösterdiği tavırdan ötürü Çanakkaleye gönderilen hakim sınıfların has adamlarından Demirel-Çağlayangil ekibinin son "ünlü" bildirileri

LER YASASI NEDİR ?
OLMALIDIR ?

tartışmaları daha da haraketlendirdi.

Aynen "partiler yasası" gibi, cuntanın "seçim" kanununda tam bir güldürüydü. Kanunun en tipik özellikleri şunlardı. Seçime girme hakkı kazanan bir partinin "parlamentoya" girebilmesi için ülke çapında geçerli oy sayısının asgari % 10'unu alması gerekiyordu. Ülke genelinde konulan bu baraja ek olarak il düzeyinde de yeni bir baraj getiriliyordu. Mesela geçerli oy sayısı 50 000 olan ve iki milletvekili çıkarma hakkı bulunan bir seçim çevresinde; milletvekili çıkarmak için oyların en az 25 000'inin almak zorunlu. Örneğin sözkonusu ilde A partisinin 26 - 000 oy aldığını diğerinin 24 000 oy aldığını varsayalım. Bu halde 2 milletvekilliğinide 26 000 oy alan partikazanıyor,24 000 oy haybeye.

Yine geçerli oy sayısı 100 000 olan ve 4 milletvekili çıkarma durumunda bulunan bir seçim bölgesinde A partisi: 26 000, B: 23 000, C: 2 220 D: 10 000 E: 19 000 oy almış olsunlar. Bu halde 4 milletvekilinin hepsini 26 000 oy alan A partisi çıkarmış oluyor. Geriye kalan 74 000 oyun dağıldığı diğer partiler tek milletvekili çıkaramıyor. Görüldüğü gibi, getirilen ikinci baraj, bazı alanlarda oranı % 50 seviyesine ve üstüne çıkarıyor, Bununla generaller; geçmişin sıkıntı veren "koalisyonlar" döneminden kurtulmayı ve "güçlü hükümetler" yaratmayı amaçlıyorlar.

Milletvekili adayları konusunda şöyle; Partiler tesbit edilecekleri geçici aday listelerini Yüksek Seçim Kuruluna veriyorlar. YSK'nun listeleri ilanını takibeden 12 günlük süre içinde MGK listeleri inceleme ve sakıncalı gördüklerini veto hakkına sahip. Ve belirlenen süre içinde en az 34 ilde milletvekilleri onaylanmamış parti seçime katılamıyor. Yani kimlerin aday olabileceklerini generaller belirliyor. Kendisinin seçtiği "adamları" bu seferde seçin diye halka sunuyor. Hiç bir yoruma meydan vermeyecek ölçüde gerçekler ortada. Oynan bu senaryonun her yanıyla bir sahtekarlık olduğunu görmemek için çok saf olmak gerekir. Bazı özelliklerini ana hatlarıyla koyduğumuz bu oyun nedir ?

SEÇİMLERE KARŞI TAVIR NE OLMALIDIR ?

Bu seçimler, cuntanın belirlediği adayların emekçi kitlelere dayatılmasıdır. İnsanlık dışı uygulamaları resmileştirmenin bir aracı olan faşist Anayasa'da aynı şekilde halka süngü zoruyla dayatılmıştı. Anayasa'ya evet oyu sağlamak için her tür baskı ve zulüm tedbirini alan generaller oylamaya katılmayı zorunlu bir kural haline getirdiler. Aksi davrananlara bir daha oy "hakkı" vermeme, hapis ve para cezalarına çarptırma kararları çıkarmıştılar. Şimdi aynı şey seçimler içinde geçerlidir.

Cuntanın seçim sahtekarlığı neresinden bakılırsa bakılsın baştan sona düzmecedir. Seçilecekler baştan bellidir. Cuntanın onayı olmadan aday olabilmenin dahi mümkün olmadığı bir ortamda kimler arasından ne seçiliyor ki ! Seçimi generallerin kendisi yapıyor. Adına seçim denilen nesne ise; cuntanın seçtiği adayların göstermelik olarak "halk oyuna" sunulması oluyor, o kadar.

Cuntanın bu ünlü seçim sistemi kukla danışma meclisinin oluşturulmasında da uygulandı. Cuntanın adı şanı muhteşem ! Bu kaba seçim sahtekarlığıyla diğer hakim sınıf kliklerinin dahi parlamentoya girmesi zorlaştırılıyor. Halk için zaten herşey baştan sona yasaklar zincirine vurulmuş. Gerçekler hiçbir çabayla karartılamayacak kadar berrak.

Cuntanın belirlediği adayların oylanması olan bu oyun, kaba bir sahtekarlıktır. Sonuç şimdiden bellidir. Generallerin direkt denetimi altında olan MDP hükümet yapılmak isteniyor. Diğerleride zaten cunta nezaretinde hareket ediyorlar. Değişen hiçbirşey yok. Eskiden de Ulusu Başbakan, Özal Başbakan yardımcısı, Calp Başbakan müsteşarıydı, ve hepsi aynı yönetimin adamlarıydı. İleride olacak en büyük değişiklikte ! İşte bu kadar olacak (Tek fark Ulusu yerine Sunalp başbakan ilan edilecek...) Hükümette yer alsın veya almasın değerleri yine cunta makinasının parçaları olacaklar. Seçim meydanı birbirinden farkı olmayan cuntacıların cirit alanı olarak şimdiden ayarlanmış.

En geri kitlelerin dahi gördüğü gibi, diğer hakim sınıf kliklerinin hoşnutsuzluk belirttikleri bundanda öte biraz daha akıllı olunmasını ve oyunun beceriklice oynanmasını isteyen cunta hocalarının dahi memnun olmadığı seçimler senaryosunun ne getireceği bellidir. Sadece generallerin elbiseleri değişecektir. Faşist cunta oldukça kaba ve sırıtık olan parlamento sahtekarlığıyla yüzünü maskelemeye çalışacaktır. Ama kendisinden başkalarını "değişiklik oldu" biçiminde kandırabilmesinin olanağı yok. Oyun bu kadar açıktan, halen bundan medet umulabilinir mi ? Yapılması gereken, cuntanın seçim sahtekarlığına karşı çıkmaktır.

Bu karşı çıkışta; taktik ne olmalıdır ? Kitleleri seçim senaryosunun iğrenç bir oyun olduğunu görüyorlar. Elbette görev onlara göremediklerini götürmek, canlı siyasal bir teşhirle devrimci bilinç taşımaktır. Onları daha ileri hedefler doğrultusunda harekete geçirmek veya buna hazırlamaktır.

Bugün içinde bulunduğumuz durum, devrim, karşı-devrim arasındaki güçler dengesi ve bunun sonuçları, kitlelerin durumu, subjektif güçlerin vaziyetleri ve bunlar üzerinde yükselen günün taktiği, örgüt ve mücadele biçimi, görevler ele alındığında taktiğimizin ne olması gerektiği daha açık ortaya çıkıyor.

Boykot taktiği *genellikle* kitlelerin devrim doğrultusunda çok daha ileri hedeflere yönelik aktif seferberliği şartlarının ve daha ileri mücadele biçimlerinin esas olduğu dönemlerin taktiğidir. Bugün böyle bir taktik temelinde kitleleri aktif olarak harekete geçirmek, içinde bulunulan objektif ve subjektif koşullardan ötürü mümkün değildir. Kitleler ayrıca, bu taktiğin sonuçlarınıda göğüsleyebilecek ve bu doğrultuda harekete geçebilecek durumda değildir. Salt propaganda-ajitasyon için taktik saptanmaz. Açıktırki, bu konuda propaganda-ajitasyon en geniş şekilde örgütlenmeli, teşhir faaliyeti alabildiğince her dönemkinden çok daha yoğun yükseltilmelidir.

Ayrıca, kitlelerin halihazırdaki hoşnutsuzluğunun harekete geçirilmesi ve örgütlenmesi kitlelerin daha ileri hedeflere hazırlanmasıda önemlidir. İçinde bulunduğumuz dönemin özgül çelişkilerini kavrıyamazsak, işi hangi-halkadan yakalamamız gerektiğini anlıyamayız. Evrensel olan ML teori, şu veya bu sürecin özgül durumuyla ustaca birleştirilemezse, maddi bir güç olamaz.

Belirleyeceğimiz taktik aynı şekilde içinde bulunduğumuz dönemin özellikleri üzerinde yükselen geri çekilme taktiğinin ortaya koyduğu, güçleri toparlama, kitlelerle bağımızı tesis etme, gerekli düzenlemeleri yapma, daha ileri mücadelelere hazırlık için soluk alma, her alanda hazırlıkları yoğunlaştırma vb. görevlerin güçlendirilmesinede hizmet etmelidir. Bu ve benzeri daha birçok sebepten ötürü bu seçimlerde taktiğimiz boykot değil, cuntanın seçim sahtekarlığını sandıklara boş oy atmakla protesto etmek olmalıdır. Se-

Devamı Syf; 6'da

12 EYLÜL ....

Baştarafı Syf: 2'de

yice azıttı. Kısacası, köylülük esaret ve sömürü zincirine çok daha sıkı bağlandı. Onların tüm taleplerine dipçikle cevap verildi. Sürdürülen bu koyu zulüm operasyonlarla had safhaya ulaştırıldı. Köylüler genç, yaşlı, çocuk ayrımı yapılmadan meydan dayağına, falakaya çekildiler. Evler talan edildi, genç gelinlere, kızlara, analarımıza en adi metodlarla saldırdılar. Gübre fiatları, tarım aletlerinin fiatları alabildiğince yükseltildi. IMF'nin dayattığı tarım politikasının uygulanmaya konulmasıyla köylülüğün dertleri daha da yoğunlaştı.

KÜÇÜK MEMUR, ÖĞRETMEN ESNAFLARA NE GETİRDİ ?

Fiatlar atbaşı tırmanırken, memur öğretmen gibi çalışanların maaşları arpa boyu bile yol almadı. Alım gücü alabildiğince zayıflayan bu kesimin sorunları had safhaya ulaştı. Devrimci, demokrat, yurtsever memur ve öğretmenler üzerinde baskılar yoğunlaştırıldı. Sürgün olayları, görevden çıkarma, zindanlara atma, işkence uygulamalarından bu kesimde nasibini aldı. 24 Ocak kararları, zenginleri daha zengin hale getirirken, orta kesimide tasfiyeye yöneldi, ağır vergi yükü vs. ile küçük esnafların kapısına kilit vuruldu.

BİLİMADAMI, PROFESÖRLERE ÜNİVERSİTELERE NE GETİRDİ ?

Cuntacılar, biliminde en büyük düşmanıdırlar. Onlar, kafalar düşünsünler istemiyorlar. Düşünceyi zincire vurmaya çalışan bu iblislerin hedeflerinden biride, bilimadamları-profesörler oldular. Bilimadamı, öğretim üyülerinin çeşitli dallardaki bilimsel araştırmalarına yasaklar kondu. Mesleği insan kasaplığı olan generaller çetesi, bilimsel çalışmaları kendi yönlendiriciliğine alan karar çıkardılar. Bilimadamı, profesör vb. ünvanların verilmesi yetkisini ellerine aldılar. Böylece çeşitli ihtisas dallarında uzmanlaşmaya göre değil, cuntaya en sadakatle bağlı kafası beş para etmez uşaklara bol keseden bu ünvanların verilmesi amaçlanıyordu.Bunların yönlendiriciliğine verilen kurumların artık ne denli bilim araştırma kurumları olacağıda açıktır.

Cunta geçmişte kısmide olsa var olan üniversitelerin özerkliğini çıkardığı YÖK yasasıyla rafa kaldırdı. Tüm üniversitelerdeki ilerici öğretim görevlilerini dekanlık, kürsü bakanlığı vs. görevlerden aldı. Çoğunun mesleki formasyonu iflas etti.

Üniversite dekanlıklarına seçme uşaklarını yerleştirdi. Üniversiteler askeri eğitime tabi tutuldu. Binlerce öğrenci okullardan çıkarıldı. Binlercesi zindanlara dolduruldu, varolan bazı kısmi akademik haklar süngü zoruyla rafa kaldırıldı. Dersanelere doldurulan askerler nezaretinde, dipçik gölgesinde öğretim uygulaması ayyuka çıktı.

EZİLEN ULUSA VE AZINLIK MİLLİYETLERE NE GETİRDİ ?

Türk hakim sınıflarının başta ezilen bağımlı Kürt ulusu olmak üzere diğer azınlık milliyetlere yıllardır uyguladığı milli zulüm, faşist cunta ile birlikte doruğa çıktı. Tatbikatlar adına ezilen Kürt ulusuna gözdağı verme ve imha provaları yapıldı. 3. ordunun yanısıra, Kürt ulusunun yaşadığı alana aktarılan (Malatya'ya yerleştirildi.) 2. orduyla faşist Türk ordusunun bölgedeki gücü pekiştirildi.

Yine Van'a "Çevik Kuvvetlerle" emperyalist savaş hazırlıkları için, başını ABD'nin çektiği Nato'nun direktifleri yerine getirildi. Diğer yandan bununla amaçlanan şeylerden biride, Kürt ulusunun muhtemel başkaldırısına tedbir almaktı. Türkiye Kürdistan'ı, baştan başa karakollarla donatıldı, yeni işkence merkezleri ve zindanlar açıldı. Yıllardır faşist komando zulmünün acı pençesinde kıvranan ezilen Kürt ulusuna yönelik baskılar vahşi operasyonlarlaayyuka çıkarıldı. Peş peşe savrulan tehditler ve bu doğrultuda girişilen barbar saldırılar, son Irak Kürdistan'ına yapılan saldırıyla doruğa çıkarıldı. Bugüne değin, yüzbinlerce Kürt köylüsünü hunharca toplu katliamlarla yokeden cunta, benzer planlar için bugünde pervasız bir saldırı içinde. Uşaklığını yaptığı ABD emperyalistlerinin emirleri doğrultusunda hareket eden cunta Orta-Doğu halklarınıda tehdit ediyor. Bölgede "ileri bir karakol" olarak bulunan cuntanın vahşeti bugünde devam ediyor.

İDAM, İŞKENCE, KATLİAM VE ZİNDAN UYGULAMALARI !

Generaller doğrudan yönetime el koyduklarından bugüne kadar idam işkence ve katliamlarını vahşice sürdürdü, sürdürüyor. Binlerce devrimci, demokrat, komünist işkence çarklarından geçirildi. İşkencede katledilenlerin sayısı yüzleri geçti. Çoğu sakat bırakıldı. İşkence tezgahlarında insanlık dışı uygulamalara maruz kalan devrimciler, komünistler zindanlarda koyu zulüm uygulamalarına hedef oldular.

3 yıllık dönem içinde 120 000'in üzerinde komünist, devrimci, yurtsever tıkabasa zindanlara dolduruldu. Faşist askeri eğitim, hücre cezası, tecrit uygulamaları, görüş yasağı, avukatlarla dahi irtibatın yasaklanması, gazete, kağıt kalem verilmemesi, tek tip cezaevi elbisesi kuralı, hastaların doktora çıkarılmaması, ölüme terkedilmesi, mahkumların havalandırmaya çıkarılmaması, sorgu adına mahkumların işkence ve falakaya çekilmesi, en kötü sağlık koşullarına maruz kalmaları vb. uygulamalar generallerin zindanlardaki en resmi uygulamaları oldu.

Emekçi halkımıza karşı sürdürülen iğrenç saldırıların önemli halkalarından birini oluşturan operasyonlarda nice yiğit devrimci, demokrat, komünist alçakca katledildi. Başta yoksul Kürt köylerine olmak üzere emekçi halka karşı, peş peşe kuşatma hareketleri tezgahlandı. İşgali andıran bu seferberliklerde halka akla gelmedik iğrenç saldırılarda bulunuldu. "Kaçakçılık, teröristlere yataklık" çığırtkanlığıyla emekçilere hayat zindan edildi.

Faşist cuntanın fiili güdümündeki uşak mahkemelerde devrimci, komünistlere, peş peşe idam cezaları verildi. Onlarca idam infaz edildi. 100'ü aşkın kesinleşmiş idam cezası infaz için sıraya alınmış durumda. 4000'in üzerinde komünist, devrimci, yurtsever hakkında idam cezası isteniyor. Generallerin emriyle mahkemeler düzmece suçlarla devrimcilere mahkumiyet kararları çıkardı, çıkarıyor.

Binlerce devrimci, komünist için arama listeleri çıkarıldı. Kısaca ülke baştan başa zindana çevrildi. İdam, işkence, katliam cuntanın günlük "doğal" politikası haline geldi.

PARTİLER VE...

Baştarafı Syf: 4'de

çim sahtekarlığına hayır temelinde izleyeceğimiz bu taktikle, oynan senaryoyu teşhir edelim. Kitlelerin protestosunu bu doğrultuda örgütleyelim, yükseltelim.

Kurtuluşumuzun seçimlerde değil, Demokratik Halk Devriminde olduğunu, bırakalım faşist cunta yönetiminde en burjuva demokratik cumhuriyetlerde dahi seçimlerin bir aldatmaca olduğunu anlatalım, vs... Konuya ilişkin daha geniş değerlendirmemizi önümüzdeki İKK sayılarında yapacağız.

—CUNTANIN SEÇİM SAHTEKARLIĞINI BOŞ OYLARLA PROTESTO ET !

— FAŞİST CUNTANIN "SEÇİM" SAHTEKARLIĞINA HAYIR !

ÜÇ YILIN ....

Başlarafı Syf:1'de

rarları, parlamenter umutların yıkılması ve daha ileri mücadele biçimlerinin yayılıp benimsenmesini birlikte getirdi. Bu durum, mevcut siyasi bunalımı iyice derinleştirerek, hakim sınıfları, sınıf hakimiyetlerinin devamı için, zorunlu değişiklikleri bir türlü gerçekleştirememelerine yol açtı. Yürütme ve yasama, daha doğrusu bütün kurumlarıyla devlet mekanizması laçkalaşmış ve önemli bazı organları felce uğratmıştı. Beklenileni verebilecek güçten yoksundu.

Hakim sınıflar, girdabına kapıldıkları ekonomik ve siyasi bulanımdan çıkış yolu konusunda anlaşamıyor ve aralarında birlik sağlayamıyorlardı. Yoksulluk ve işsizliğin geliştirdiği tepki karşısında daha cesur davranamıyor, grevler bir türlü önlenemiyor ve işsizlik ve pahalılık cenderesinde sıkıştırılıp duran emekçilerin giderek daha fazla oranda sokaktaki muhalefete katılması durdurulamıyordu.

Bu dönemde, hakim sınıfların bazı kesimleri siyasi bunalımın çözümünü AP ve CHP ortaklığında görüyorlardı. AP ve CHP koalisyonuyla meclisin büyük çoğunluğu sağlanacak ve bununla gerek duyulan Anayasa'nın bazı maddeleri değiştirilmesi sağlanacaktı. Yürütmenin yetkilerinin artırılması, sendikalar, grev ve diğer demokratik kitle derneklerinde örgütlenme hakkı vb. ortadan kaldırmaya veya göstermelik kurumlar durumuna düşürmeye, yargı organlarında yapılacak değişikliklerle DGM'ler veya bunun başka biçimi olan "ihtisas mahkemeleri"nin kurulmasının sağlanmasını, seçim kanununda yapılacak değişiklikleri kapsayan vb. kısaca devlete yeniden işlerlik kazandırılmasını ve devrimci muhalefeti ezmeleri için gerekli siyasi gücü toparlamaya olanak sağlayan bir birliği savunuyorlardı. Bunun şampiyonluğunu Nato'lu emperyalistlerle, büyük komprador sermaye, basında Hürriyet ve Milliyet gazeteleri, Partilerden CGP, ve bunların ordu içindeki uzantılarıydı. En son olarak Generallerin Cumhurbaşkanlığına gönderdikleri "mektup"la da bu "büyük ittifak" dayatma usulüyle sağlanmaya çalışıldı.

Yurdun büyük bölümünde ilan edilen sıkıyönetim, ordunun teşhir olmasını hızlandırmıştı. Sıkıyönetim komutanları, ya kendilerine "tam yetki" verilmesini ya da "ordunun kışlasına gönderilmesini" hükümetten ve meclisten istiyorlardı. Bu istekleri ileri sürerken onlar, orduyu aktif halde devreye sokarak güçlükle ayakta tutmayı başardıkları iktidarlarının, bulunduğu noktada artık sıkıyönetimsiz yürütülemeyeceğini biliyorlardı. Bu istekleri-nin amacı, sıkıyönetim kaldırılamayacağına göre, işkence ve cinayetlerinde, sınırsız yetki sahibi olma gücünü ellerinde toplaması gerektiğini dayatıyorlardı. Bu ise, hakim sınıfların parçalanmış hal'yle mümkün olmayacağına göre, aralarında birliğin sağlanması isteğini ge'çekleştirmek için dolaylı bir baskıydı.

Bütün çabalara rağmen istenen AP CHP ortaklığı sağlanamadı. Tersine, Cumhurbaşkanı seçimleri de çıkmaza girerek siyasi bunalım daha ileri düzeye ulaştı.

Bunalımın bu yolla aşılması sağlanmayınca çözüm olarak sonunda ABD'nin onayı ile Türk generalleri denetiminde ordu yönetime el koydu.

Ordunun doğrudan yönetimi üstlenmesi, iktidarın niteliğini değiştirmedi. Komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının açık terörcü diktatörlüğüydü bu. Cuntayı karakterize eden bu yandır. Ancak sorunun asıl önemli yanı, cuntanın karakterinin tesbiti değildir. Evren cuntasını faşist görmeyen T'K'P. Bonapartist" olarak değerlendiren bazı troçkist ve yarı troçkist grupların dışında, devrimci, demokrat örgüt ve grupların yanında çok geniş kesim bu konuda esasta birleşebiliyorlardı. Asıl mesele, cuntanın hakim sınıfların bütünü mü, ya da bir grubu mu temsil etmesi sorunuydu. Yanlış ve sakat anlayışların ortaya çıktığı ve halen devam ettiği noktaydı burası.

HK, YD Hizibi ve daha pekçok grup ve akım darbeyi hakim sınıfların *bütününün* bir darbesi olarak ele almış ve bizlerin "cunta Kemalist-İnönücü kliğin temsilcisidir" tesbitini, cuntayı aklamaya çalışma olarak suçlamışlardır.

Aradan geçen üç yıl, cuntanın niteliğini ve hakim sınıflar cephesindeki yerini gözler önüne sermiştir. Cuntanın bizzat kendi uygulamaları, seçim ve partiler yasası, AP ve CHP'nin devamı partilere karşı takındığı tavrıyla HK ve onun gibi düşünenlerin temelsiz ve yanlışlıklarını meydana sermiştir. İlk başlarda belirsiz ve netsizliği yüzünden, cuntanın bu niteliğini tesbit etmek oldukça zordu. Ayrıca, cuntanın ilk zamanlar uyguladığı taktiğinde, bunda önemli etkisi oldu.

Darbenin hemen sonrasında, cunta durumunu sağlama alma, kurumlarını yerleştirme ve muhalefet cephesini mümkün olduğu kadar daraltmak için, hedefinin sadece anarşiyi durdurmak, "kardeş kavgası"na son vermek, "asayiş ve düzenin yeniden sağlanması" olduğunu, işçilerin ve memurların kazanılmış haklarına dokunulmayacağını, tehdit gösterileri arasında ilan etti. Aynı taktiği hakim sınıfların diğer kanatları içinde uyguladı. Partilerin kapatılmadığını, sadece siyasi faaliyetlerinin durdurulduğu ve "anarşi" belasından kurtulduktan sonra, anayasa değişikliği ve bazı kanunlarda yeniden düzenlemeler yapılıp, devlet çarkının işlerliğini sağladıktan sonra, askerin kışlasına dönerek siyasi faaliyetlerin yeniden serbest kalacağını ve seçimlere gidileceğini açıkladı, teminatlar verdi. Avrupa'ya heyetler göndererek, onları "iyi niyetlerine", "demokrasi" ve batılı emperyalistlere bağımlılıklarına, yükümlülüklerine sadık olduklarına inandırmaya çalıştı.

Bunalımdan çıkış yolu bulamayıp çırpınan büyük burjuvazi, askeri darbeye son çare olarak bakıyor ve ona destek vermenin gerekliliğinde birleşiyorlardı. Bütün kompradorlar gibi efendileri Avrupa'lı emperyalistler de bu yolu son çözüm olarak görüyor ve onu denetim altına almak için taşıdığı "endişe" ve "eleştirileri"yle birlikte desteklediler. Halka ve onun militan kesimi devrimci örgütlere karşı saldırıda bütün gericiler, cuntanın arkasında safa girdiler.

Bu, cuntanın amaçlarına uygundu. Bütün gücüyle devrim filizlerini ezmeye, örgütleri imhaya ve yoketmeye yöneldi. Bütün çabasına rağmen hedefinebütünüyle ulaşamadı. Fakat örgütlü muhalefeti geniş ölçüde ezmeyi başardı. Hakim sınıfları birleşmeye iten etkenin gerilemesiyle, aralarındaki kavgada keskinleşme doğrultusunda gelişmeye başladı. Cunta kurumlarını sağlamlaştırmış ve durumunu güçlendirmiş, artık hakim sınıfların diğer kanatlarını hesaba katmak zorunluluğu kalkmıştı. Evren cuntası dışındakilere ilk ciddi darbesi siyasi partilerin kapatılması oldu. AP ve CHP'nin kapatılmasına ve yöneticilerineon yıllık siyasi faaliyet yasağı uygulamasına Avrupalı emperyalistlerin tepkilerini çekti ve belli yaptırımların uygulanmasına yol açtı. Cuntaya karşı tavırları, ne onu tamamen tecrit etmek, nede onu rahat bırakıp fiili durumun daha da uzamasına yol açmaktı. Bir yandan ona çatıyorlar, hoşnutsuzluklarını dile getiriyorlar, ama diğer yandan ilişkilerini tamamen koparmıyor ve yardımlarda bulunuyorlar.ar.

Cunta, Avrupa'lı emperyalistleri sürekli ne kadar haklı olduğuna inandırmaya çalışıyor ve partilerin kurulacağına ve seçimlere gidileceğine dair güvenceler vererek ilişkilerin daha kötüleşmesini engellemeye, muhalefetin tepkilerini kontrolünde tutmaya çalışıyordu.

Anayasa'ya eklenen geçici maddeler, AP'nin dahi "anayasaya hayır " kampanyası açmasına yol açtı. Partiler yasası ve seçimler kanununun çık-

Devamı Syf; 8'de

partiyi güçlendirme kampanyasına aktif olarak katılalım!

MK'mız aldığı bir kararla yurtiçinde ve dışında Partiyi Güçlendirme Kampanyası açtı. Bu kararı güçlü bir kampanyayla hayata geçirmek için taaruza geçelim Düşmanın çökertmek için azgınca saldırdığı, kurtuluş fenerimiz partimizi her yönlü destekleyelim. Partimizin, düşmanın saldırıları karşısında aldığı yararaları sarmak için başlattığı seferberliğe güçlü bir cevapla karşılık verelim. Partimiz gücünü emekçi halk kitlelerinden almaktadır. Tükenmez birhazine olan bu kapnağın nedenli güçlü değerler yaratmaya muktedir olduğunu, dosta düşmana göstermek için kolları sıvayalım.

Tüm üye, militan ve sempatizanlarımız, partimize yaraşır eşsiz bir fedakârlık ruhuyla ileri atılmalı, partimizi destekleme kampanyasında kitlelere örnek bir tavır sunmalıdırlar. Bu çerçevede, bütün devrimci-demokratları, emekçi yığınları, kampanyayı güçlendirmeye seferber etmelidirler.

Bilinmelidirki, bizleri kurtuluşa götürecek yolu aydınlatan TKP/ML'dir. Öyleyse, ona neyimizi feda etsek de azdır. Bugüne dek, genç kızlarımız çeyizleriyle, yoksul köylülerimiz ekmeğiyle, işçilerimiz, öğretmenlerimiz, kıt kanaat geçindikleri maaşlarıyla, öğrenci gençlik cep harçlıklarıyla, hertürlü zorluğa katlanarak partimizi desteklemede örnek davranışlar gösterdiler. Yurtdışındaki emekçiler, partimizden desteği hiçbir zaman esirgemediler. Onlar, bu maddi desteğin yanısıra, diğer alanlarda da partimize sahip çıktılar. Çıkmalılar, çünkü TKP/ML sömürü ve zulmü rüzgara savuracak kurtuluş mücadelemizin öncüsüdür. O, bizleri aydınlatan kızıl bir güneştir. Onu yok etmeye düşmanın gücü yetmedi, yetmeyecek.

HAYDİ ARKADAŞLAR, YOLDAŞLAR İLERİ!

Kampanyayı en geniş kitlelere maletmek için görev başına! En azami hedeflere varmak için, azimle uğraşı omuzlamak için devrimci atılganlıkla en öne!

Şimdiden kampanyayı örgütlemek için seferber olalım. Güçlerimizi hedefe ulaşmak için sağlıklı planlar temelinde yoğunlaştıralım!

**YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ!*

**YAŞASIN PARTİMİZ!*

TKP/ML
Yurtdışı Bürosu

AÇIKLAMA

Baştarafı Syf; 3'de

edildi ve kabul edilmedi.

Partimiz toplantıda, Faşist cuntanın çeşitli uygulamalarına karşı tek tek eylemlerde somut talepler çerçevesinde en geniş güçleri harekete geçirmek için tamamıyla teknik bir araç olan, geçici irtibat komitesi oluşturulmasını önerdi. Çeşitli somut talepler üzerinde gelişecek eylemlerde Merkezi düzeyde tavır takınmak ve anında harekete geçebilmek için böyle bir komite bizce önemlidir. Neticede önerimiz diğer siyasetlercede benimsendi ve karar olarak çıktı. İşte toplantıda çıkan *tek* somut sonuç budur.

Duyurudan da anlaşılacağı gibi, geçici irtibat komitesi herhangi bir iş için oluşturulmuş bir eylembirliği değildir. Tek tek somut talepler çerçevesinde oluşturulacak eylembirlikleri gündeme geldiğinde sorun ele alınıp tartışılacak ve üzerinde anlaşılması halinde ortak eylemler yapılacaktır. Sözkonusu komite ise, bu toplantıları düzenleme ve teknik bir dizi sorunları çözme görevini yerine getirecektir. Yoksa bu komite eylemlerin çerçevesini çizen ve yönlendiren bir eylembirliği organı değildir. Halihazırda herhangi bir eylemin yürütülmesi için dahi bir eylembirliği sağlanmış değildir. Eyleme katılıp katılmamada gruplar özgürdürler. Ancak, duyuruda da açıklandığı gibi, örgütler faşist cuntanın uygulamalarına karşı tek tek eylemlerde, eylembirliği yapma arzusundadırlar. Elbette bunda da işin nasıl, ne için ele alınacağı meselesi önem taşır. İstek başka, gerçekler başka. Fakat biz, doğru temelde çeşitli somut hedeflere karşı engeniş güçlerin eylembirliğinden yanayız.

Muhtemel yanlış yorumlara yol açılmasını önlemek amacıyla, bu kısa açıklamayı yaptık. İKK'nın gelecek sayılarında, toplantıdaki gelişmeleri, çeşitli örgütlerin ve bizim birlik sorununa yaklaşımlarımızı, bu konuda sürdürülen tartışmaları daha da geniş ele alacağız.

ÜÇ YILIN....

Baştarafı Sayfa 7'de

ması, AP ve CHP'nin devamı olan partilerin kurulmasına ve seçimlere hazırlanmaya başladılar. Cunta, başından beri, onu hakim sınıfların bütününün temsilcisi olarak gören pek çok kişiyi ve grubu hayretler içinde bırakarak, AP ve CHP'nin devamı olan diğer hakim sınıf partilerinin seçimlere girişini engelledi. Eşit şartlarda katılacağı bir seçimde AP ve CHP karşısında tutunamayacağını ve seçimlerde hükümeti, ikisinden birisine kaptıracağını bildiğinden, bu partilerin seçimlere katılmasını hünerli bir ikiyüzlülükle ortadan kaldırdı. Cuntacılar yönetimi kimseyle paylaşmak niyetinde değiller. (Ve eğer kendisinin icazetiyle kurulan Ana Vatan Partisini, MDP'nin iktidara gelmesini engelleyebilecek bir durumda görürse, yeni koyduğu engelde onuda öncekilerinin yanına gönderme yoluna gidecektir.) Kaldıki onlar, seçimlerde, kendi partilerinin yönetime getirilmesinin önünde ne engel varsa, onu hemen saf dışı et[illegible]kten çekinmiyorlar. Yönetimi siyas. tekeline alan cunta, CHP ve AP'nin devamı olarak kurulan partilere karşı tavrıyla, karakterini en geri insanın dahi görebileceği şekilde açığa vurmuştur. Bugün, başlangıçtanda farklı olarak cuntanın doğru değerlendirmesine imkan tanıyan veriler yeterinden fazla mevcuttur. Hala cuntaya hakim sınıfların bütününü temsil ettiğini söylemek bile bile bir yanlışı savunmaktan da öte, iflah olmaz bir oportünizmin ve siyasi düzenbazlığın ifadesi olacaktır.

Evren cuntası, bugün "merkez" yada "göbekçi" olarak adlandırılan Kemalist-İnönücü kliğinin, Amerikancı CGP kesimini temsil etmektedir. Darbeciler esas olarak Amerikancıdır. Fakat bunlar önemli ölçüde Avrupa emperyalistlerine ve özellikle B.Alman emperyalizmine de bağımlıdırlar. Cuntanın AET'ye katılma istekleri ve onunla ilişkileri bunu göstermektedir.

Kemalist cunta, bugün en geniş şekilde tecrit olmuştur. Kendi sınıf dayanaklarından bile bazen tepki görmektedir. Üç yıllık zulmü ve yıkıcılığıyla halkın nefretini üzerine toplayan cunta, hakim sınıflar içinde de tecrit olmaya doğru gitmektedir. Gelecek günler hakim sınıflar arasında tatışmanın daha da hızlanacağını ve cuntanın tecritinin daha da yayılacağını göstermektedir.